

Barcelona, 17 de gener de 2024

Il·lustres senyores diputades i Il·lustres senyors diputats, membres de la comissió

La societat Institut de Mediació Integral (IMI), constituïda l'any 2010 (5-10-2010) i quin objecte social és el de dedicar-se únicament a l'activitat de la mediació, formació en mediació i de coaching en la mediació, ha estat invitada a aquest Parlament a una audiència en la seva qualitat d'entitat experta per a exposar la seva opinió i els seus criteris sobre el **Projecte de Llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi Civil de Catalunya [200-00010/13]**.

Servidor soc Carles Dalmau i Ausàs, advocat i mediador, alhora que administrador d'IMI i un soci més d'entre les cinc persones que l'integrem aquesta societat. Les meves companyes són, na Blanca Barredo Gutiérrez, advocada, mediadora i formadora, en Jordi Casajoana i Feliu, advocat i mediador, en Antoni Giner i Tarrida, doctor en psicologia, pedagog, terapeuta i mediador i en José Tinoco Camarena, Doctor en Infermeria i mediador. Així doncs, les opinions i els suggeriments que tot seguit els presentaré ho són de l'**Institut de Mediació Integral, Slp.**

Aquestes opinions les presentem com a persones mediadores, expertes en la gestió i la desitjada resolució de conflictes, principalment de l'àmbit del dret privat més que no pas com a juristes avesats en l'anàlisi de textos jurídics, per bé que, òbviament, en som coneixedors i intèrprets per raons de l'ofici. Així doncs, quedi constància que les opinions, observacions i o suggeriments tenen una significada connotació mediadora.

Sense més preàmbuls, després de l'estudi sobre el projecte de llei, les actualitzacions, incorporacions i modificacions dels 68 apartats de l'actual CCC, la nostra opinió quant a:

- I. **L'article 1. Modificació del Llibre I del Codi Civil de Catalunya, [DISPOSICIONS GENERALS]** que proposa modificar 4 apartats de l'article 111 d'entre els 11 que integren aquest llibre de l'actual CCC, és una opinió **significadament positiva** perquè com disposició general es ratifica el *principi d'igualtat i no discriminació* que obligatòriament s'ha de considerar per interpretar i aplicar el dret civil a Catalunya. Aquest principi en seu mediadora és un dels pilars fonamentals, que respectem tothora i en què es basa l'activitat d'extrema observança per les persones mediadores en tant que tenim l'obligació d'empoderar les parts mediades i d'anivellar les posicions en termes d'igualtat i no discriminació per raons de gènere o qualsevol dels altres regulats per la legislació vigent.

La nova redacció de l'apartat 111-10, quin tenor literal és: *"En les relacions jurídiques privades les parts han d'intentar gestionar les seves controvèrsies mitjançant **la mediació i els altres mecanismes de resolució alternativa de conflictes**, per tal d'evitar l'obertura de*

processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast. 2 S'exceptuen els casos de violència masclista en l'àmbit de la parella o familiar, ja es tracti de violència física, psicològica, econòmica, sexual o qualsevol altra forma reconeguda per la llei" ens mereix una **excel·lent valoració** perquè normalitza al si de l'ordenament civil la mediació i els altres mecanismes de resolució de conflictes de forma extrajudicial. A més confereix a aquests mecanismes la possibilitat conclusiva dels plets ja iniciats o de minorar-ne l'abast, **possibilitats no menors atès el col·lapse crònics** de moltes seus judicials. Més endavant presentarem suggeriments quan a la redacció d'aquest apartat.

II. ... la nostra opinió quant a:

L'article 2. Modificació del Llibre II del Codi Civil de Catalunya, [PERSONA I FAMÍLIA] que proposa modificar un total de 27 apartats en 7 articles dels 29 que integren llibre segon de l'actual CCC. circumscrita a una visió mediatadora és **altament satisfactòria** per a quan els apartats que el projecte de llei pretén modificar **són clarificadors i facilitadors** en termes de possibles acords en seu mediatadora (procediment de mediació). Aquest és el cas de l'article 211-3 ***Exercici dels drets de les persones***, que pel que fa majorment a les **persones amb discapacitat intel·lectual** i del desenvolupament (i situacions extremes de discapacitat física) en aplicació d'aquest apartat de l'article 211, **s'esvaeix l'ombra de dubte** quant a la **possibilitat de ser part mediada** en un procediment de mediació. Caldrà doncs proveir i facilitar els suports adients.

Respecte del **Dret a la informació sobre la salut** el punt 4 de l'article 212-1 resulta gratament clarificador en benefici de les persones que es troben en les situacions descrites i també per l'entorn de persones involucrades -parents- amb aquella. Pensem que clarifica, ordena, estalviarà problemàtica alhora que facilitarà possibles acords davant els conflictes. El mateix opinem sobre el que es recull en l'article 212-2 sobre **el consentiment informat**.

Pel que fa als **animals**, les persones involucrades amb la titularitat, tinença i la convivència activa o passiva d'animals ha estat i és causa d'una creixent conflictivitat al si de les famílies, de les comunitats de veïns i de la societat. Opinem que la regulació que s'en fa a l'article 233-1 i a la lletra a del 233-2.5 **és clarificadora i orientativa**, també en termes o en seu mediatadora. El mateix opinem respecte de la modificació del 233-4.2 pel que fa a la **titularitat dels animals**.

Respecte de la **potestat parental**, a la modificació de l'article 236-4 "Relacions personals" **opinem que** tot i la bondat del suggeriment legal quan que es presenta del tenor literal següent: "**S'ha de procurar que, a fi de garantir el dret de la infància i 'adolescència a relacionar-se amb llurs familiars, els conflictes** sobre aquestes relacions que se susciten es resolguin a través dels procediments específics de mediació familiar, excepte si hi ha indicis fonamentats de violència domèstica o masclista". Entenem que el legislador hauria de ser més clar i directiu ordenant que en aquest tipus de conflictes, **"cal prioritzar prèviament o**

encara més, cal formalitzar de forma obligatòria i prèvia a l'exercici de la via judicial, l'intent de resoldre aquests conflictes mitjançant la mediació o altres mecanismes de resolució de conflictes. Aquest extrem també serà objecte de l'oportú suggeriment.

la nostra opinió quant a:

L'article 3. Modificació del Llibre III del Codi Civil de Catalunya, [PERSONES JURÍDIQUES] que proposa modificar un total de 12 apartats en 6 articles dels 25 que integren llibre tercer de l'actual CCC.

Les modificacions proposades per a les persones jurídiques, principalment associacions i fundacions, òbviament són susceptibles de constituir-se en part mediable en un conflicte en el qual estiguin involucrades. Opinem que la voluntat del legislador se situa en una **posició propositiva - que no obligatòria-** quan en el 311-10.1.2 expressa que *"Les persones jurídiques del Sector Públic sotmeses al dret privat han de promoure la incorporació en els plecs de clàusules administratives particulars i, si escau, en els documents corresponents de formalització de contractes, de clàusules d'adhesió o de recurs a la mediació, a l'arbitratge o a altres mecanismes de resolució extrajudicial de conflictes"*.

En la nostra opinió aquesta mateixa posició propositiva s'estableix en l'article 321-4-1 i 2 respecte de les associacions quan s'estipula que *"Els estatuts poden establir que les controvèrsies que sorgeixin per raó de ... se sotmetin a arbitratge o mediació*.

Pensem que cal anar més enllà i, atesa la naturalesa no adversativa ni confrontativa dels mecanismes de resolució extrajudicial dels conflictes, caldria legalitzar l'obligatorietat tant de la incorporació de les citades clàusules administratives particulars com que en els estatuts de les associacions s'hagi d'incloure que les controvèrsies quina causa sigui el funcionament de l'associació s'hagin de sotmetre prèviament a la mediació o a un mecanisme extrajudicial de resolució de conflicte a fi promoure decididament la no judicialització.

En el mateix sentit que l'expressat anteriorment, les modificacions relatives a l'efectiva implementació dels principis de no discriminació entre homes i dones i la seva representació en els òrgans de les persones jurídiques **ens mereixen la millor de les acollides** per ser de justícia i per foragitar d'una vegada l'anacronisme que significava la seva omissió.

la nostra opinió quant a:

L'article 4. Modificació del Llibre IV del Codi Civil de Catalunya, [SUCCESSIONS] que proposa modificar un total de 12 apartats en 4 articles dels 64 que integren llibre segon de l'actual CCC.

Novament, des de l'òptica mediatadora acollim satisfactòriament l'afegit apartat 3 a l'article 421-2 per a quan possibilita que per mantenir el benestar i per protegir els **animals** el seu propietari pugui fer-ne disposició testamentària, i en el seu defecte **es clarifica** a qui s'entregarà i quina càrrega els suposarà. Sens dubte aquesta incorporació estalviarà conflictes i situacions indesitjables.

la nostra opinió quant a:

L'article 5. Modificació del Llibre V del Codi Civil de Catalunya, [DRETS REALS] que proposa modificar un total de 9 apartats en 4 articles dels 58 que integren llibre cinquè de l'actual CCC.

Ens felicitem que els animals no siguin considerats coses (article 511-1.3), alhora que pensem que es desaprofita l'oportunitat que la norma civil reculli considerar les situacions conflictives sobre la titularitat o tinença d'un animal de companyia, com a objectivament mediables a les que poden aplicar-se els mecanismes de resolució extrajudicial de conflicte, situacions que podrien contemplar-se a l'article 511-3.

la nostra opinió quant a:

L'article 6. Modificació del Llibre VI del Codi Civil de Catalunya, [OBLIGACIONS I CONTRACTES] que proposa modificar un total de 4 apartats en 2 articles dels 5 que integren llibre sisè de l'actual CCC.

Valorem positivament les dues cites que es fan de la mediació o altres mecanismes de resolució de conflictes a llibre VI del CCC, per bé com en els altres llibres, el legislador opta per una **activitat propositiva**, en l'article 621-5.2 i en el 621-37.5 quan podria ser més agosarat i determinar-ne la prèvia obligatorietat de l'intent de mediar o emprar un altre mecanisme de resolució extrajudicial de conflictes abans d'instar la via judicial.

SUGGERIMENTS.-

1r Suggeriment. Llenguatge emprat: Deixar de vincular la Mediació com a un mecanisme o sistema **alternatiu** i qualificar-lo o identificar-lo com una possibilitat més regulada per l'ordenament jurídic: suprimir el qualificatiu d'alternatiu de l'article 111-10.

2n Suggeriment. Unificar la denominació emprada en el text legal.

Si no ens hem errat, entre els apartats que modifica el projecte de llei, l'esment a la mediació es fa en 6 d'ells, en concret en els següents:

<i>Llibre CCC</i>	<i>Article</i>	<i>Matèria</i>	<i>Redacció literal</i>
I	111-10	Disposició general	En les relacions jurídiques privades les parts han d'intentar gestionar les seves controvèrsies mitjançant <u>la mediació i els altres mecanismes de resolució alternativa de conflictes</u> , per tal d'evitar l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast. 2 S'exceptuen els casos de...
II	236-4.4	Pàtria potestat. Relacions personals	S'ha de procurar que, a fi de garantir el dret de la infància i l'adolescència a relacionar-se amb llurs famílies, els conflictes sobre aquestes relacions que se susciten es resolguin a través dels <u>procediments específics de mediació familiar</u> , excepte si hi ha indicis fonamentats de violència domèstica o masclista.
III	311-10.2	Persones jurídiques del sector públic	Les persones jurídiques del sector públic sotmeses al dret privat han de promoure la incorporació, en els plecs de clàusules administratives particulars i, si escau, en els documents corresponents de formalització dels contractes, de clàusules d'adhesió o <u>de recurs a la mediació, a l'arbitratge o a altres mecanismes de resolució extrajudicial dels conflictes</u> .
III	321-4	Estatuts (de les associacions)	Els estatuts poden establir que les controvèrsies que sorgeixin per raó del funcionament de l'associació se sotmetin a <u>arbitratge o mediació</u> .
VI	621-5.2	Determinació del preu	Si el contracte conclòs fixa que el preu es determini per l'acord de les parts, les discrepàncies sobre la determinació del preu es poden resoldre a través de la <u>mediació</u> .

VI	621-37		Les parts poden acudir a la mediació i a altres mecanismes de resolució de conflictes en relació amb les controvèrsies derivades de l'incompliment de les obligacions contractuals.
----	--------	--	--

Pensem que la denominació més escaient per referir-se als sistemes o mecanismes no adversatius i extrajudicials és **Mediació o altres mecanismes de resolució de conflictes**.

3r Suggeriment. Substituir les formulacions apel·latives o propositives per altres que expressin l'obligatorietat d'intentar formalment, l'ús de la mediació o altres mecanismes de resolució de conflictes.

4rt. Suggeriment. En concordança amb el que es deriva de l'aplicació de la Convenció de Nova York de conformitat amb la qual es reconeix la capacitat de totes les persones, s'haurà de procedir a fer l'adaptació de la Llei 15/2009, a parer nostre principalment dels articles 2 i 8 d'aquest text vigent.

5è Suggeriment. Com a suggeriment apostem per facilitar proactivament i de forma regulada, talment com a si es tractés d'una mesura de suport, el benefici de justícia gratuïta i l'accés, principalment de les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament a la mediació i a altres mecanismes de resolució de conflictes.

Moltes gràcies.

Resto a la seva disposició.

**Carles Dalmau en nom de l'equip de la societat Institut de Mediació Integral, SLP
Barcelona, 17 de gener de 2024**

